No. 1556 Zaterdag 25 October 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

De Pers over de Troonrede.

Vervolg.

Wat de organen van Links betreft, deze beijveren zich het Concentratie-program in de Troonrede terug te vinden. In groote lijnen is de Troonrede dat progam, meent *de N. Rott. Crt.*, al is verschil in den weg, waarlangs de regeering het doel tracht te bereiken."

Al dadelijk ten opzichte van de grondwetsherziening, in de Troonrede vooropgesteld. Een concentratie-regeering zou een meer algemeene grondwetsherziening hebben willen ondernemen, en getracht hebben de oplossing van het onderwijsvraagstuk daarin onder te brengen. De Troonrede beperkt de grondwetsherziening tot een kiesrechtherziening — jammer! — en schakelt met name het onderwijs van de herziening uit, waaromtrent een staatscommissie naar een „algemeen bevredigende regeling" zal hebben te zoeken.

Hier kan een adder schuilen onder het gras. Zal een algemeen bevredigende regeling mogelijk zijn zonder herziening van het onderwijsartikel der grondwet? En zoo niet krijgen wij dan twee grondwetsherzieningen achter elkaar. Of is het de bedoeling met de indiening van de voorstellen tot grondwetsherziening te wachten, totdat over dit punt zekerheid is verkregen.

Er is hier, dunkt ons, grond voor vrees, dat de kiesrechthervorming door den loop der omstandigheden naar het eind van de vierjarige legislatieve periode zal worden verschoven. Zou de regeering er rouwig om zijn? Haar program in zijn geheel duidt er niet op, dat zij met een spoedige ontbinding der Staten-Generaal, als onvermijdelijk met elke grondwetsherziening gepaard gaat, rekening houdt.

De sociale paragraaf van het Kabinet heldert zeer weinig op, meent de *N. R. Crt.* "Zij is schier aan een rebus gelijk."

Als men aan het vragen gaat, naar wat bedoeld is, komt men van de eene vraag in de andere, maar, ronduit gezegd, de bewoordingen der Troonrede geven ons zoo weinig houvast, dat wij er niet verder aan willen beginnen. „De heer Treub zal hard werken" — zegt deze paragraaf, die verder in den bekenden interviewtoon is gehouden. „De heer Treub heeft wel eens duidelijker gesproken" — is al wat wij ervan weten te vertellen.

Ook de *Nieuwe Courant* wijst erop, dat over de Staatspensioneering of liever de ouderdomverzekering nog een sluier blijft hangen.

Vereenvoudiging van de Radenwet is uitstekend en een aanvulling van de Ziektewet in dien zin, dat niet alleen op ziekengeld, maar ook op geneeskundige hulp een recht aan de verzekerden wordt toegekend, zal beantwoorden aan een behoefte, die bij de parlementaire behandeling van de Ziektewet sterk uitkwam en waarin practische voorziening niet onmogelijk geacht kan worden. Dit onderwerp zal anders heel wat debat uitlokken en wij vragen ons niet zonder zórg af, op hoeveel parlementairen tijd er gerekend zal moeten worden om de in de sociale paragraaf van de Troonrede aangekondigde wetgevende plannen tot uitvoering te brengen — in afwachting van de grondwetsherziening.

De *Nieuwe Crt.* juicht het plan toe, om het onderwijs-vraagstuk ter onderzoeking aan een gemengde commissie op te dragen.

Het ministerie heeft, zegd het blad, blijkbaar de hoop op wederzijdschen goeden wil, om langs dien weg tot vrede en tenminste tot rust te komen.

Het *Vaderland* heeft van de rede een zeer gunstigen indruk ontvangen. Het is van oordeel, dat de uitvoering der twee punten, waarom het bij de verkiezingen ging, positief en met beslistheid in 't vooruitzicht wordt gesteld:

Dit blijkt vooral uit de wijze, waarop zij een der beide hoofdpunten, de sociale verzekering n. i. wil regelen. Uit de daarop betrekking hebbende zinsnede blijkt, dat een wetsontwerp tot definitieve regeling van de ouderdomsrente aan behoeftige zeventigjarige in den loop van deze zitting zal worden ingediend. Zij zal zich echter beperken tot de niet bedeelden. Dit zal niet alleen een groote vermindering van de kosten teweeg brengen, maar naar wij gelooven te mogen veronderstellen, zal tegelijkertijd door dit onderscheid te maken tusschen ouderdomsvoorziening door den staat, en het werk der liefdadigheid, tegemoet gekomen worden aan een ernstig bezwaar van rechts.

De passus aangaande grondwetsherziening is, zegt het *Vaderland*, zeer beperkt.

Van Evenredige Vertegenwoordiging zwijgt de mededeeling, hetgeen zonderling is te noemen. Dat van de Eerste Kamer niet gerept wordt daarentegen is zeer verklaarbaar. Nu de herziening zich blijkbaar zal beperken tot de weinige artikelen, die het kiesrecht regelen, blijven die, welke de positie der Eerste Kamer beheerschen, buiten beschouwing en dus vanzelf onveranderd. Voor het overige is uit de mede door den heer Cort van der Linden onderteekende nota, gericht tegen toekenning van een recht van regres aan de Eerste Kamer, voldoende bekend, hoe de premier over dit punt denkt.

De paragraaf omtrent den toestand der geldmiddelen noemt het blad bij uitstek zacht en welwillend gesteld.

Het *Handelsblad* concludeert.

Onze indruk?

Een liberaal ministerie, dat weet wat het wil en groot en goed werk tot stand wenscht te brengen, al heeft de verplichte verzekering, die minister Treub wil handhaven, onze waardeering niet. Maar een ministerie dat met zeer, zeer groote moeilijkheden te kampen zal hebben.

Het *Nieuws van den Dag*:

Alles te saam genomen kunnen over den inhoud van deze Troonrede allen tevreden zijn, die niets liever wenschen dan een krachtige voortzetting der concentratie-politiek, maar naar den links-liberalen als men wil radicalen, [illegible]

Het zal natuurlijk niet van de woorden, maar van de daden van het ministerie afhangen of dat werkelijk geschiedt.

Het *Utrechtsch Dagblad:*

De troonrede, zooals zij nu voor ons ligt, bevat vele en grootsche plannen. Met een gedeelte ervan kunnen wij ons zeer goed vereenigen, ten opzichte van anderen blijven wij een afwachtende houding aannemen. Toch wil het ons voorkomen, dat dit Kabinet op dit program ernstige toewijding verdient, een toewijding, die in de voornaamste plaats geleid zal moeten worden door den ernstigen wil tot samenwerking, met terzijdestelling van op de spits gedreven partij-belangen en dogma's.

De *Middelb. Courant*:

We hebben dezer dagen nog de hoop uitgesproken, dat de nieuwe Kamer wat minder aan partij-politiek zou doen en meer zakelijk de aan haar voorgelegde voorstellen zou behandelen. Na de Troonrede kunnen we slechts zeggen, dat de gelegenheid voor zakelijkheid er is, daar de meeste der „verpolitiekte" onderwerpen buiten de strakke lijnen der partij-politiek zijn gebracht.

De *Arnhemsche Crt.*

Een goed program, van zuiver vrijzinnigen geest, gebaseerd, in hoofdtrekken, op de gemeenschappelijke gedachten, die indertijd geleid hebben tot de Concentratie, en dus een program, dat ongeveer in overeenstemming is met de stembuseischen der meerderheid, die in Juni de overwinning behaalde; een program met kiesrechthervorming en aanwijzingen in de richting van Staatspensioen; een program ten slotte, dat geen secte-geest ademt, doch opgemaakt is door eene regeering, die zich bewust is van de veelzijdigheid der samenstelling van de bevolking van Nederland en zijne koloniën.

Het *Volk* vat zijn oordeel aldus samen:

In het algemeen mogen wij constateeren, dat door het kabinet de lijn der politieke ontwikkeling, gelijk die door onze kiesrechtactie is geteekend, wordt gevolgd. Wellicht in een tempo, dat ons niet geheel bevredigt, en met de mogelijkheid van afwijking, als het vrouwenkiesrecht aan de orde komt. Maar de hoofdzaak is, dat de kiesrechtbeweging haar oplossing naderbij wordt gebracht. Bij iederen stap op dezen weg kan de regeering op onzen steun rekenen; misschien zullen wij haar nog wat sneller voortstuwen dan zij zelf van plan was te gaan.

Die stuwkracht moet echter allereerst komen niet van de sociaaldemokraten in, maar van de beweging buiten het Parlement. Wij steunen niet de regeering, maar wel de hervormingen op haar program, die met onze eischen overeenkomen, en om aan dien steun de beteekenis te geven, die noodig is, om de overwinning der hervormingen te verzekeren, is een steeds wassende kiesrechtactie in de massa het meest noodige!"

Men ziet het: over 't algemeen heeft de nieuwe regeering, al is van geestdrift geen sprake, met haar eerste Troonrede nogal een goede pers.

Maar...... nu moeten de *daden* komen!

NEERLANDS ONAFHANKELIJKHEID

De herdenking van het herstel onzer onafhankelijkheid roept de herinnering terug aan den Franschen tijd en aan de miserie, welke de overheersching van den vreemdeling met zich bracht. Tot den „goeden ouden tijd" behoort zeker niet de bijna twintigjarige periode van afhankelijkheid, welke eindigde met de inlijving onzer gewesten bij het groote Fransche keizerrijk. Want al werden in die periode ook verschillende misbruiken opgeruimd en de wegen geëffend voor een betere toekomst, van den anderen kant maakte ons land toen een tijdperk door van ontzaglijken druk.

Onze aansluiting eerst en onze inlijving daarna bij Frankrijk wikkelde ons in oorlog met Engeland en andere staten, kwam ons op het verlies onzer koloniën te staan, maakte het land ten prooi aan eene ellende, als tot dan toe ongekend was geweest. Het rijke Holland van de zeventiende en achttiende eeuw verviel tot de diepste armoede. Niet alleen dat de „hulp" en de „vrijheid", die de Franschen ons heetten te brengen, duur moesten worden betaald, maar het continentaal stelsel van Napoleon drong ons over den rand van den afgrond heen. Toen Amsterdam de derde stad van het keizerrijk geworden was, leefde daar een vierde der bevolking van de liefdadigheid, terwijl een ander vierde gedeeltelijken onderstand behoefde. De handel lag stil, de scheepvaart was nagenoeg vernietigd, de industrie ging haren ondergang te gemoet. In steden als den Haag en Haarlem werden de huizen bij honderden afgebroken; die tiërceering der staatsschuld ondermijnde de grootste fortuinen en deed indirect haar noodlottige gevolgen ook aan de overige klassen der burgerij gevoelen. Waar geen geld meer was, kon het ook niet meer worden verdiend. En daarbij stegen de prijzen van levens- en genotmiddelen tot een hoogte, welke slechts voor de weinige rijke ingezetenen te bereiken viel. Koffie, suiker en tabak moesten met drie gulden per pond worden betaald, waarbij men te bedenken heeft, dat in dien tijd drie gulden nog heel wat anders beteekende, dan tegenwoordig. Het volk rookte dan ook maar gedroogde blåren. En bij deze zware financieele lasten, kwamen de per-

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling.)

XIII Parijs in Vredestijd.

De slang heeft het Paradijs uitgekozen tot schuilplaats.

Daar, waar de Schepper den vollen hoorn van overvloed van al zijn goede gaven heeft uitgeschud, heeft de mensch zich verzet tegen Gods gebod; en zóó geschiedt het ook thans nog. Frankrijk is een paradijs, waar de goede God den mensch alles in overvloed heeft geschonken; dáárom heeft Satan ook Parijs uitgekozen als haar lievelingsoord. Zij vindt steeds dáár een dankbaar terrein, waar de Hemelsche Vader den mensch het meest zijne liefde bewijst, want dáár toont de mensch steeds de grootste zijner eigenschappen in het helderste licht: de ondankbaarheid.

Als wij een blik slaan op Parijs, bemerken wij aanstonds, dat de menschen anders moeten ingedeeld worden in de verschillende klassen en standen dan bij ons.

Van de armen spreken wij niet, die gaan schuil in de voorsteden, welke niet betreden worden.

De oude Adel, getrouw aan Kerk en Koning, leeft nog altijd teruggetrokken op zijne goederen en wacht op betere tijden.

De officiersstand, als zoodanig, bestaat niet, daar alle gegradueerden na na diensttijd de uniform uittrekken verloren gaan in de groote menigte.

Wat overblijft behoort tot de vreemdelingen en de groote massa der burgers, en daar hangt het af van de zwaarte des geldbuidels, bij welke groep men wordt ingedeeld.

Wij verdeelen die menschen in drie groepen: De „Kleine Luyden," den Middelstand, en „de Groote Hansen."

Van „de Groote Hansen" valt niet veel te zeggen, zij leven alleen voor het genot.

XIV De „Kleine Luyden".

Tot de „Kleine Luyden" behooren de man en vrouw met weinig of geen kapitaal, die een zaakje opzetten.

In roerende eensgezindheid staan zij naast elkander; verdragen gezamenlijk alle lief en leed; werken met ingespannen ijver van den vroegen morgen tot den laten avond met slechts één doel voor oogen: zoo veel over te sparen, dat zij na 40 jaren zwoegen een klein kapitaaltje bezitten, waarvan zij leven kunnen. Hun ideaal is, zich dan in een kleine stad of dorp een huisje te bouwen en daar gelukkig en tevreden hun leven te slijten.

Het temperament en de geestelijke ontwikkeling van het zoo bevoorrechte Fransche volk stelt het in staat tot buitengewone verrichtingen.

Des Zondags rusten zij; Zondagschenners vindt men er niet. En dat bewaart onder het den lust tot werken, wat den grondslag vormt van alle nationale welvaart. Bij het uitschrijven van een leening, zijn het deze „Kleine Luyden" die voor millioenen teekenen.

Maar in plaats van des Zondags naar de kerk te gaan, maken zij met hun heele huishouden uitstapjes om zich te ontspannen. Den lieven God kennen zij niet, en daarom ontbreekt hun over het algemeen de ware zegen.

Als zij dicht bij hun einddoel genaderd zijn, wagen zij zich aan het speculeeren om nog sneller hun doel te bereiken. Dan breekt er een Panamaschandaal los, en de „Kleine Luyden" hebben hun zuur verdiende, met moeite gespaarde penningen verloren.

Hun aangeboren lichtzinnigheid komt hun dan goed van pas; met een onderdrukten vloek halen zij een streep door hun berekening en beginnen opnieuw.

Als dat volk meer naar de kerk ging, zouden zij meer gezegend worden en kon men hen hooger achten.

XV De Middelstand.

De derde groep, de middelstand, is het meest belangrijk. Zij geeft het best 't karakter weer van het Parijsche leven.

Zoodra de toestand der geldmiddelen zoodanig is, dat er geen vrees voor gebrek behoeft te bestaan, arbeidt de vrouw niet mede, maar gaat haar eigen weg en amuseert zich.

Zij verlangt haar eigen rijtuig met mooi paardje en een koetsier in livrei, zij wil de nieuwste toiletten en eischt hoog speldengeld.

Eerst tegen den middag staat zij op, neemt een bad en dejeuneert.- daarna maakt zij haar toilet.

Zij bepoedert en verft zicht zoo lang, tot zij meent beeldschoon te wezen. De wangen worden smachtend leliewit, met donzige perzikkleur overtogen; de lippen bedekt zij met een gloeiend rood; het voorhoofd wordt glad als gepolijst albast; de de wenkbrouwen worden getrokken in smalle, regelmatige, donkere bogen; onder de oogen geeft zij een tikje schaduw om de uitdrukking van haar blik te verhoogen; ten slotte druppelt zij in de oogen een druppel levenselixer.

De schimmel is voor; betooverend, als een wezen eener andere wereld, stijgt zij in haar rijtuig en wee den gene, die haar op gewone menschelijke wijze te gemoet treedt.

Eerst rijdt zij naar haar naaister, haar modiste, haar juwelier; dan naar de magazijnen, waar zij van alles koopt tegen fabelachtige prijzen; vervolgens maakt zij visites, en ten slotte doet zij mee aan de groote rijtuigparade. Een golvend meer van epuipages, stroomt uit alle deelen der stad over de Place de la Concorde, door de Champs Elyseés, over de Avenue de l' Impétrice naar het Bois de Boulogne. Het is een geweldige stroom van zes rijtuigen breed, de eene equipage, het eene toilet nog schooner dan het andere. Het meest trekken de aandacht de equipages á la Daumont, (twee vóór elkander gespannen paarden), en de dubbele Daumont-epuipages, waarbij mooie, kleine jockeys in costuum, zijden pakjes in de kleuren van hunne meesters, op de zadels der paarden zitten en aldus het rijtuig sturen.

Midden in dit gewoel verschijnt ook onze schimmel; aller oogen vestigen zich op deze betooverende verschijning, die met levendigen blik toch schijnt te droomen en niemand ziet.

O, de gelukkige, wien deze oogen tegenlachen!

Benijdenswaard de echtgenoot, wien zij toebehoort!

Op haren schoot zit een kleine poedel met zijachtig wit haar met een blauwen band om. Zij liefkoost hem; o bevoorrechte hond!

Nu rijdt zij naar huis voor het diner. Hoe lang de rit was, welken de arme schimmel moest afleggen, kunnen wij berekenen uit de reuzenafstanden te Parijs!

Het uur van het middagmaal is

soonlijke offers. De invoering der conscriptie bracht duizende jongelieden onder de vanen van den keizer, en 15000 Nederlanders maakten den beruchten tocht naar Rusland mee. Dat slechts weinigen van hen behouden terugkeerden is van een droevige vermaarheid. Maar toen begon ook het licht te gloren van den nieuwen dag. Wel was de strijd nog niet volstreden, wel zouden nog duizenden hun leven laten op de slagvelden in Duitschland en elders; maar het volgende jaar bracht de bevrijding, en toen den 17den November 1813 Van Limburg Styrum en anderen, met oranje getooid, in den Haag zich op straat vertoonde nadat twee dagen te voren in Amsterdam de wapenborden en adelaars der Franschen waren afgerukt, was de nieuwe aera begonnen. Op 30 November keerde de erfprins, zoon van den in ballingschap gestorven laatsten Stadhouder Willem V, in het land terug, om weldra als souverein vorst en koning te worden gehuldigd.

Dat was het eind der vreemde overheersching. Ons land had als 't ware een zwaren, zeer zwaren proeftijd doorgemaakt en keerde nu gelouterd in de rij der onafhankelijke staten terug. Gelouterd, want men was beter geworden door de ervaring en had op straffe wijze moeten ondervinden, dat partijschappen en binnenlandsche twisten het land tot een gemakkelijke prooi maken voor den vreemdeling. Die harde ervaring had wijsheid gebracht en eenheid. Maar ook loutering, omdat veel wat in het verleden verouderd, verkeerd en onrechtvaardig was, nu voorgoed bleef afgeschud.

Een nieuw tijdperk van herleving, van wederopbloei, van grootere eenheid en saamhoorigheid onder de monarchie van het historische Oranjehuis kon voor Nederland beginnen.

Het Ctrm.

BAGGERWERK.

Onze zandzuiger staat weer voor de zooveelste maal op sterk water, terwijl de grijpbaggermachine van tijd tot tijd wat uit gaat om steenen en gruis, soms ook wat zand weg te ruimen.

Aan de weggebrachte specie ziet men duidelijk, dat er aan den ingang onzer haven meer steen en rots zit dan zand. Men moet dit ook afleiden uit het weinige zand, dat de zuiger feitelijk heeft opgezogen.

De weg te ruimen specie is echter niet direct te behandelen met de baggermachine. Rots, hoezeer ook verweerd en zacht, moet toch in ieder geval eerst gebroken worden.

Dit doen de geniesoldaten door middel van dynamiet. Zij leggen de mijnen op de rots en laten ze dan springen.

Maar dit is niet de eenige manier. Volgens Jhr. J, C. VAN REIGERSBERG VERSLUYS, lid van het Kon. Instistuut van Ingenieurs, komen er voor uitgebreid werk en met een rustigen waterspiegel twee werkwijzen in aanmerking. De eerste bestaat *in het boren van mijngaten*, die men laat springen.

In gevallen waar men echter te doen heeft met een eenigszins hinderlijk scheepvaartverkeer, gebruikt men thans meerendeels een werkwijze, die daarvan minder last heeft, en wel die bekend als de Lobnitz-methode. Daarbij dient geen springstof; de rots wordt eenvoudig verbrijzeld door 15 tons zware rammen, die men daarop verticaal laat vallen. Op een ponton worden een of meer van deze rammen geplaatst, die den bodem op afstanden van ongeveer 1.20 M, bewerken tot een diepte van 1 á 1.50 M. Het aantal slagen is afhankelijk van de rotssoort, doch met een gemiddelde van 7 per M^3. kan men reeds tamelijk hard gesteente verbrijzelen. De machines maken 100 á 120 slagen in de minuut. Deze Lobnitz-rock-breakers zijn veel gebruikt voor het Suezkanaal en het Manchester- kanaal. Bij het laatsgenoemde waren de kosten voor het rotsbreken per cub. yard 7½ pence, en het baggeren 5½ pence, bijeen dus 13 pence of 26 cts Amerikaansch."

Ook bij het Panamakanaal heeft men een Lobnitzbreker aan het werk gezet, doch voor zachte rots is zulk een breker minder geschikt.

„Heeft men op de landengte een groote voorliefde voor grondwerk in den drooge, toch kan uit den aard der zaak het baggerwerk niet onbeteekenend zijn. Het bedroeg in het dienstjaar 1907|1908 ruim 10.000000 c.y. Men baggert voor twee geheel verschillende doeleinden.

In de eerste plaats worden de zee–einden van het kanaal er mede op diepte gebracht. Zoowel aan de Atlantische als aan de Pacific-zijde zijn de baaien ondiep. Laatstgenoemde zijde zelfs heeft bij laag water slechts enkele voeten diepte. De bodem bestaat aan beide zijden grootendeels uit zanderig slib, dat zich gemakkelijk laat zuigen. In de tweede plaats gebruikt men baggermaterieel voor het maken der afsluitdammen. De belangrijkste, de Gatundam, wordt geheel gemaakt van opgespoten grond, die over grooten afstand en uit den aard der zaak over groote hoogte wordt opgevoerd door perszuigers, waarbij men in de persleidingen relaispompen gebruikt. Materiaal uit zuigers wordt beschouwd als te zijn de beste waterdichte vulling voor dammen...

Te Gatun zal aldus 20.000.000 c.y. worden verwerkt.

Wat de hoeveelheden betreft diene, dat aan de Pacific–zijde in het geheel 30.000.000 c.y. valt te verwijderen, waarvan 3 pCt. rots, en aan de Atlantische zijde 21.000.000 c.y., waarvan 14 pCt rots. Waarschijnlijk zal door de uitbreiding der haven in Limonbay de hoeveelheid aan de Atlantische zijde beduidend meer worden.

De Franschen hadden vele baggermachines aangevoerd, allen emmerbaggers van een voor dien tijd belangrijke grootte.

Het groote verschil in het verzet der verschillende baggers is gelegen in het feit, dat de zeegaande zuigers en de perszuigers dag en nacht doorwerken, terwijl de andere, die hun specie in hoppers lossen, slechts acht uur per dag werken.

Voorts kunnen de zuigers geen grooter steenstukken opbrengen dan die van de grootte van een menschenhoofd. De emmerbaggers kunnen werken in elk materiaal, zoowel zachte stof als in gebroken rots, en de dipperbagger kan niet met voordeel werken in specie, die niet minstens de grofheid heeft van grove grind.

Zeegaande zuigers.

Aan ieder kanaaleinde werkt een zeegaande zuiger. Deze zijn de „Ancon" en de „Culebra", beide van geheel hetzelfde type. Zij hebben 288 voet lengte, 47½ voet grootste breedte en 25 voet diepgang geladen. Zij hebben een ketelcapaciteit van 600 P.K. Het zijn in uiterlijk flinke zeeschepen. Zij werden te Baltimore gebouwd en kwamen onder eigen stoom naar de landengte. Die, bestemd voor de Pacific-zijde, had daartoe kaap Magelhaens om te varen, een reis van 80 dagen. De snelheid, berekend over de 60 stoomdagen, bedroeg negen knoopen per uur. De proefvaart-snelheid was bijna 10 knoopen per uur.

Hun hoofdwerk bestaat in het maken van een kanaal, diep 40 en wijd 500 voet bij laag water. De bemanning telt 60 koppen. Er wordt 5 dagen van de week dag en nacht doorgewerkt met wachten van vier uur. Ieder man werkt twee wachten. Op Zaterdagnacht komen zij in de haven voor rust en om te kolen en te provianderen. Hun maximum verzet is 25.000 c.y., hun gemiddeld verzet per etmaal is 15.000 c.y. De afstand van de zuigplaats tot het stort is ongeveer 3½ mijl. Het zijn, zooals men begrijpt, hoppers. De hopper–capaciteit is nominaal 2400 c.y. De grootste zuigdiepte is 45 voet. Zij hebben twee zuigpijpen, ieder met centrifugaal pomp van 20 inch. De roosters voor de zuigbuizen hebben mazen van 6×9 inch en alles, wat daar door gaat, gaat ook zonder bezwaar door de pompen. Daar nog al veel klei gezogen wordt, heeft men een sproeiinrichting gemaakt om het lossen te bevorderen.

Overigens valt van deze vaartuigen in het algemeen niets speciaals te zeggen. Zij gelijken geheel op die, welke te New-York in gebruik zijn. Als bijzonderheid kan alleen nog worden aangemerkt het uitstekende logies voor de bemanning, geheel muskietenvrij en toch luchtig, voorts de groote koelruimte voor de proviand en de ijswaterfilters, die steeds in ieders dorst voorzien. De prijs van elk dezer zuigers is 370.000 dollar.

De dipperdredger.

De dipperdredger is een speciaal amerikaansche machine. Het is feitelijk een drijvende reuzen-steamshovel. Het is een ponton, waarop een grijpemmer geconstrueerd, overeenkomstig de grijpbakken van den shovel, echter aan een langeren arm. De grijpbak heeft 5 cub. yard inhoud. Men heeft er elders ook met grijpbakken van 10 c. y. Het hefvermogen is ruim 40 ton. De constructiedeelen zijn gedeeltelijk van hout in verband met hun groote lengte. Tijdens het werk wordt de ponton aan de vier hoeken gesteund door zware houten ponten, die men tot op den bodem laat zakken Ook met dezen dredger kan tot op 50 voet onder water gewerkt worden.

De capaciteit is gemiddeld 6000 c. y. per 8 uur. De baggerspecie wordt door den dipper gestort in afzonderlijke hoppervaartuigen. Het opbrengen van gebroken rots en het bewerken van een ongelijken bodem is de specialiteit van deze machine. Bij het werk in modder is het rendement onvoldoende; in het algemeen is dit het geval bij grondwerken fijner dan grind. Bij voorkeur werkt men met den dipperdredger in wateren met geen of gering getij, en wel omdat anders steeds de ponten moeten op of neergelaten worden. De prijs van de hierbeschreven „dipper" is 100.000 dollar.

VERHOOGING VAN TRAKTEMENTEN.

Bij de openbare behandeling van des Gouverneurs voorstel tot verhooging der traktementen van de Rechterlijke Macht en andere Hoofdambtenaren waren 10 leden aanwezig. De wn. Adminstrateur van financiën, de Heer H. J. TH. BOOMGAART, had zitting genomen als Gevolmachtigde van het Bestuur.

De aanwezigheid van veel Publiek deed denken aan de behandeling der Begrooting. Het gold ook inderdaad een verhooging daarvan.

Toen de algemeene beraadslagingen geopend waren verklaard, vroeg alleerst het lid **Forbes** het woord: Spreker verklaarde niet absoluut tegen verhooging van traktementen te wezen, maar wel tegen het Ontwerp, zooals het daar ligt. Dit bevoorrecht slechts een enkele categorie van ambtenaren en nog wel van hen die reeds de hoogste traktementen genieten. Indien een ambtenaar met 3000 Gld niet kan rondkomen, hoe zal dan een ambtenaar met 1500 Gld. er kunnen komen? Het standsverschil tusschen deze twee categorieën van ambtenaren is niet zoo groot, dat de ambtenaar met 1500 Gld. inkomen zooveel minder kan leven. Als dus het leven hier op Curaçao zooveel duurder is geworden, dienen op de eerste plaats de ambtenaren met de mindere traktementen eene verhooging te genieten. Spreker acht een inkomen van 3000 Gld. voldoende om hier op Curaçao met een vrij groot gezin fatsoenlijk te leven.

De billijkheid eischt, dat het eerst geholpen worden, die er het minst goed kunnen komen.

Ook had Spreker gaarne een volledig voorstel gezien van traktementsverhooging voor alle ambtenaren, om beter inzicht te krijgen over de financieele gevolgen van dit voorstel. Als na dit Ontwerp nu ook nog later de andere verhoogingen komen, kon dit wel eens de financieele draagkracht der Kolonie te boven gaan. Waar het Moederland reeds nu met groote bedragen moet bijspringen, mogen wij ons jaarlijksch tekort niet met f 9,900 gaan verhoogen met het vooruitzicht dit tekort in de toekomst bij de volgende verhooging der traktementen weer grooter te maken.

Liever had Spreker gezien, dat met dit voorstel tot verhooging van een gedeelte der ambtenaren gewacht werd tot de aanstaande Begrooting, waarbij dan een algemeen voorstel gedaan kon worden tot verhooging van alle traktementen die daarvoor in aanmerking komen.

Mr. **de Gaay Fortman** is juist van het tegenovergestelde gevoelen en wil zijn stem voor het Ontwerp motiveeren.

Niet in alle opzichten is Spreker voldaan, of nog sterker, hij is in alle opzichten niet voldaan, want dit Ontwerp geeft te veel en te weinig. Te veel ambtenaren worden verhoogd, terwijl de verhooging te weinig is.

De Geschiedenis van het ontstaan van dit Ontwerp is bekend, het was een klacht in de Eerste Kamer over te geringe bezoldiging der Rechterlijke Macht. Waarom heeft de Gouverneur zich niet beperkt tot verhooging van deze traktementen en van deze alleen? Het Bestuur wilde billijkheidshalve ook andere ambtenaren bij deze verhooging insluiten, omdat hun traktementen ook te laag waren en er anders een wanverhouding zou ontstaan tusschen de traktementen der Rechterlijke Macht en die der Hoofdambtenaren.

Spreker acht de traktementen dier ambtenaren niet te laag, en voor wanverhouding behoeft allerminst vrees te bestaan. De leden der Rechterlijke Macht genoten een dure vakopleiding, de overige ambtenaren niet.

Eenige algemeene ontwikkeling is voldoende om hen vandaag bij de Posterijen te plaatsen, morgen bij het Kantongerecht, en de volgende week op het Secretarie of bij Financiën. Het kunnen daarom wel zeer goede ambtenaren zijn, die technisch goed onderlegd zijn, maar zij kunnen toch niet op één lijn gesteld worden met de Rechterlijke Macht, waarvoor een geheel afzonderlijke vakopleiding vereischt wordt.

Worden bij deze verhooging te veel ambtenaren betrokken, van den anderen kant is de voorgestelde verhooging weer te weinig. Waarom de reeds volbrachte dienstjaren niet meetellen bij de periodieke verhooging wordt niet gemotiveerd. Deze groote onbillijkheid wordt voorbijgegaan met de verklaring, dat Z. Ex. de Minister van Koloniën het blijkbaar niet gewild heeft. Op die manier kan men zich al heel makkelijk van een moeilijkheid afmaken.

Ook de vorm van het voorstel is te kort en laat geen gelegenheid open tot amendementen. Men moet hier alles of niets nemen. Terwijl er zeker leden zijn, die voor een gedeelte van het Bestuursvoorstel willen stemmen, worden zij daarvan weerhouden, omdat er in het eenig artikel geen schifting te maken is.

Spreker zal vóórstemmen om het vele goede, dat het Ontwerp biedt

Het standpunt van den Heer FORBES en van de andere leden, wier tolk deze spreker was, acht Mr. FORTMAN verkeerd. Bij ieder voorstel tot verhooging moeten er eenige ambtenaren uitvallen. Stemt men tegen uit vrees voor verhooging van belasting, dan moeten die leden straks ook stemmen tegen de traktementsverhooging van de onderwijzers. Die belastingvrees is ongegrond; een ieder is overtuigd, dat de druk thans reeds vrijwel volgens de draagkracht geregeld is.

Het leven op Curaçao is duur, zeer duur. Het is daarom moeilijk met het tegenwoordig traktement rond te komen.

Van overhouden is heelemaal geen sprake. Een verhooging is daarom hard noodig. Maar wat is nu momenteel een verhooging met 400 Gld? Het is een groote onbillijkheid, dat de minima niet verhoogd zijn en de dienstjaren niet meetellen voor de periodieke verhooging. Het Bestuur geeft toe, dat de minima te laag zijn en toch zal elke nieuwe ambtenaar weer moeten beginnen met het officieel als te laag erkende minimum.

Het leven is hier duurder dan in Nederland, duurder dan in de Oost, en weinig verschillend van Suriname, waarom zijn de traktementen hier dan zoo laag? Ten slotte zal de Kolonie zelf aan 't kortste eindje trekken, omdat zich voor dergelijke geringe traktementen geen ambtenaar meer beschikbaar wil stellen.

Dr. Evertsz vraagt het woord om zijn medelid FORBES er op te wijzen, dat niet slechts de hooge traktementen werden verhoogd, maar ook de lagere. Wij hebben er zelf aan medegewerkt bij het vaststellen der huishoudelijke Begrootingen, toen het traktement van verschillende lagere ambtenaren werd verhoogd. Ook van andere lagere ambtenaren zal het verhoogd worden, wel niet nu, maar op de volgende Begrooting, gelijk de Gouverneur belooft. Spreker noemt het daarom kinderachtig om schijnredenen dit voorstel van het Bestuur af te stemmen. In zijn positie van geneesheer komt Spreker met allerlei menschen in aanraking en ondervindt berhaaldelijk, dat menschen met 4000 Gld inkomen niet kunnen toekomen.

Het lid **Sutherland** had gaarne een volledig voorstel tot belastingverhooging gezien om te kunnen berekenen wat dat alles wel zal kosten. De vrees voor belastingverhooging is volstrekt niet ongegrond, daar wij nog kortelings gezien hebben, dat een voorstel tot een nieuwe belasting werd gedaan om de onkosten der havenverbetering te vergoeden. Spreker hoopt, dat deze belasting er nimmer moge komen, maar dit feit bewijst toch wel, dat bij verhooging van uitgaven de vrees voor nieuwe belasting niet ongegrond is.

Wij hebben niet slechts te vragen welk traktement verdient de ambtenaar, maar ook, wat kan de Kolonie betalen.

Dat men niet kan rondkomen met 4000 Gld! Och, er zijn er wel, die met veel meer nog niet rondkomen.

Dergelijke menschen zijn toch niet te helpen, ook al krijgen ze 't dubbele. En wat de klagers betreft: klagers hebben geen nood. Als men hun traktementen eens vergelijkt met het inkomen van particulieren, is het meer dan voldoende.

Spreker mag niet medewerken tot opvoering der begrooting, wat heffing van nieuwe belastingen te gevolge zal hebben.

Als beweerd wordt, dat men met 4000 Gld. zeer moeilijk......

Mr. **Fortman**: Onmogelijk!

De Heer **Sutherland**: onmogelijk kan rondkomen, staan daar toch zeer velen tegenover, die van nog minder heel netjes leven. Met 4000 Gld. kan men dat zeker zeer goed.

De Heer **H. J. Th. Boomgaart**, wn. Administrateur van Financiën, gevolmachtigde van het Bestuur, verkrijgt hierop het woord. Aanvankelijk had Spreker gemeend het Ontwerp niet te mogen verdedigen, omdat hij er ook persoonlijk bij is betrokken, doch de gedachte, dat het niet alleen hem, maar ook verschillende anderen betreft, deed hem over dit bezwaar heen stappen.

De bewering, dat de traktementen der hoofdambtenaren niet te laag zijn, is niet juist. De traktementen van de leden der Rechterlijke Macht en van den Administrateur van Financiën, die door de Kroon worden geregeld en bepaald, en dat van den Gouvernementssecretaris werden 50 jaar geleden vastgesteld op 6 — 5 — 4 — 3 en 2000 gulden. Maar dit is nominaal, want gedurende 30 jaar moet 8% gestort worden voor het pensioen en voor de eerste 10 jaren 7½% voor renteloos voorschot. Het overschietend gedeelte was een halve eeuw geleden toereikend te noemen. Doch dit had een heel bizondere oorzaak.

Toentertijd behoorden die ambtenaren allen tot de welgestelden van het eiland; ook de levensstandaard was toen aanmerkelijk lager dan thans, terwijl de geldwaarde bijna het dubbele bedroeg. Tegenwoordig, 'n 50 jaar later, moeten die traktementen beslist te laag genoemd worden, omdat zij feitelijk slechts de helft aan geldswaarde vertegenwoordigen van de toen vastgestelde traktementen.

Zeer vele leden vinden het traktement van den Griffier van het Kantongerecht onvoldoende en zijn derhalve voor verhooging van dit traktement, maar zoo dit verhoogd wordt tot fl 2.800, zooals het voorstel luidt, dan moeten noodzakelijk de traktementen van de overige hoofdambtenaren ook verhoogd worden, daar er anders een wanverhouding bij hun traktementen zou ontstaan. De Griffier zou dan bijv. fl 2800 ontvangen en de Kantonrechter zelf fl 3000.

Dat het leven werkelijk duurder is geworden blijkt o.a. uit een door den Engelschen Board of Trade ingesteld onderzoek naar de kosten van levensonderhoud in verschillende landen. Stelt men als indexnummer voor het jaar 1900, het getal 100 voor de Vereenigde Staten, dan is dit cijfer in 1911 gestegen tot 139. In 11 jaren tijds een toename dus van 39%. In 1912 was het prijsniveau het hoogste van de laatste 45 jaren. Noodzakelijkerwijs moet van dezen toestand in Amerika Curaçao den terugslag ondervinden, omdat wij de eerste levensbehoeften, en de artikelen voor huishoudelijk gebruik

---

het eenige oogenblik, waarin zij met hare familie in aanraking komt. De conversatie tusschen man en vrouw is hoffelijk ceremonieel, als tusschen vreemden.

Een zware wolk hangt over het voorhoofd van den man; hij werkt hard op zijn bureau den ganschen dag, maar hoe zal hij het geld verdienen, dat deze vrouw uitgeeft?

Hun eigen vermogen is al lang verkwist; de eerste onregelmatigheid in zijn boekhouden is reeds voorgekomen om de dringenste rekeningen te voldoen, en den steeds maar aanhoudenden juwelier tevreden te stellen. De rust van den echtgenoot is heen, ieder oogenblik kan de kas worden nagezien..... uit vertwijfeling is hij gaan speculeeren op de Beurs.

De kinderen zitten met hun gouvernante aan het uiteinde der tafel en mogen gedurende den maaltijd geen woord spreken. Ook wordt hun geen vriendelijk woordje toegevoegd. De moeder schaamt zich over hen, ofschoon zij er maar twee heeft. Zij worden grooter en maken haar daardoor ouder.

Na het laatste gerecht verdwijnt zij snel om zich voor het theater te kleeden. De verf en het blanketsel worden wat opgehaald en ververfrischt; alle mogelijke versierselen worden omgehangen en in vliegende vaart gaat het naar het theater.

In Parijs zegt men: Parijs is het paradijs voor de vrouwen, het vagevuur voor de mannen en de hel van de paarden.

Na afloop van theater gaat zij in luchtig gezelschap soupeeren en keert des morgens tegen 3 uur naar huis. Als zij zóó den nacht heeft doorgebracht en tegen den middag opstaat, schrikt ze van zichzelve, zoodra ze in den spiegel ziet. Alle verf is weg, en ze ziet een monster met gele, rimpelige huid, bleeke, verlepte lippen, en koude, fletse oogen. Een bittere trek van naamloos, troostloos wee glijdt over haar gelaat. Met wanhoop grijpt zij naar haar poeder en verfdoos om zich weer kleur en tint te geven en zich opnieuw te kunnen storten in den maalstroom des levens.

Op zekeren morgen hoort zij een knal in de kamer van haar echtgenoot...... zij verschrikt zelfs niet; ze had het al zoo lang verwacht — de comedie is nu uit!

Zij stort zich in een der vervloekte poelen van zedeloosheid en gaat ten gronde.

En de kinderen?......

Is dat nu het paradijs der vrouwen?!

uit Amerika betrekken.

Ook weet een ieder, dat op Curaçao in de laatste jaren de dienstboden duurder zijn geworden en het arbeidsloon in 't algemeen gestegen is. Het is derhalve duidelijk, dat het leven op Curaçao veel duurder is geworden en de voor vijftig jaar geleden vastgestelde traktementen te laag moeten zijn.

De Gemachtigde van den Gouverneur hoopt den Raad de overtuiging te hebben geschonken, dat de voorgestelde verhooging van traktementen noodig is, en vertrouwt op aller medewerking om deze verhooging ook tot stand te brengen door goedkeuring van het Ontwerp.

De Heer **Forbes** is niet overtuigd door de argumenten van den Gemachtigde en van Mr. FORTMAN, dat men van 3000 Gld. onmogelijk kan leven. Als dit zoo was, zou het alleen een zeer sterk argument wezen voor zijn stelling, dat dan op de eerste plaats de geringe traktementen der lagere ambtenaren dienen verhoogd te worden.

Mr. **Fortman**. Ik heb absoluut niet beweerd, dat men van 3000 Gld. onmogelijk kan leven. Bij de vrijmaking der slaven is zelfs vastgesteld, dat men op Curaçao van 25 cts kan leven, dat zou volgens den Heer BOOMGAART dus 50 cts wezen.

En dan blijft er nog genoeg over voor het noodige quantum rum en eenige sigaren.

De quaestie is, of men volgens zijn stand kan leven van 3000 Gld. en dat is bepaald onmogelijk.

Dr. **Evertsz** repliceert het lid SUTHERLAND, die beweerd had, dat ook menschen met veel grooter inkomen dan f 3000 nog klagen. Zoo dezen klagen, doen zij het zonder recht, maar hoofdambtenaren, die met een gezin van f 3000 moeten leven, klagen met rede.

De Heer **Boomgaart** begrijpt den Heer FORTMAN niet, nooit werd door Spreker beweerd, dat men van 3000 Gld. kon leven, juist omgekeerd.

Mr. **Fortman**. Een afschuwelijk misverstand! Hij is het geheel met den Heer BOOMGAART eens en heeft slechts diens argument, dat het geld tegenwoordig maar de helft waard is van vroeger, gebruikt tegen den Heer FORBES.

Bij stemming staakten de stemmen, het was 5 tegen 5. Maandag a. s. zal opnieuw gestemd worden.

Het tweede Ontwerp verhooging traktementen, thans voor de Onderwijzers, werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, nadat het amendement van Mr. FORTMAN om de verhooging voor den Schoolopziener te schrappen, met 9 tegen 1 stem was verworpen.

De volgende week zullen wij over dat alles verslag geven.

Berichten uit de Kolonie.

Niet veilig in eigen Huis!

Dinsdagavond waren een vijftig Leden der „Reunion" San Hosé op de Zaal hunner Vereeniging bezig met billard, domino, dampspelen, terwijl de Directeur met eenigen de courant lazen. Plotseling verschijnt er een politieagent in de deur. Man waarschuwt den Directeur, die opstaande den bewaker der publieke veiligheid te woord wil staan. Op hetzelfde oogenblik ziet hij den soldaat-agent den klewang trekken en tegen de biljardspelende jongens inzwaaien. Hij wil tusschenbeiden treden, maar ziet toen den klewang tegen hemzelf getrokken. Hij ontwijkt. Nu vliegen allen op van hun plaats, grijpen wat ze pakken kunnen, stoel, biljardqueu, kleine tafel, om het veege lijf te dekken tegen den klewang die, nu verwoed op hen inslaat, sporten en pooten van stoelen en tafels verbrijzelend. Toen werd het een 'sauve qui peut' en hals over kop vlogen allen die de eenige deur konden bereiken, de hooge steenen trap af; een sprong er door het raam naar beneden. De woesteling bleef boven tot een door den Directeur gevraagden Agent van de Wacht hem naar beneden riep en naar de Wacht voerde.

Het duurde geruimen tijd vóór de Leden van den plotselingen schrik waren bekomen. Het levensgevaar, want dat was het, (twee jongens beliepen een verwonding van den klewang aan de hand, een ander kreeg een houw in zijn schoen) was dan ook al te plotseling om er zoo ineens van te bekomen.

Maar nu vragen wij, waar moet bescherming gezocht worden tegen onverhoeds in huis aanvallende politie?

Hr. Ms. Zeeland

is Dinsdag in onze haven teruggekeerd.

Met genoegen vernemen wij, dat de Curaçaosche Afdeeling der Nederlandsche Vereeniging „Onze Vloot" een verzoekschrift heeft gericht tot het Hoofdbestuur der Vereeniging om de bemiddeling dezer invloedrijke Heeren in te roepen bij Z. Exc den Minister van Koloniën tot wijziging van het besluit van opheffing van een stationschip in de Caraïbische Zee.

De Fransche Kabel.

Onze geachte Collega *El Imparcial* meldt, dat er kans bestaat, dat de stoornis in onze kabelverbinding spoedig zal ophouden. Het plan bestaat om niet meer van de telegraafdraden loopend over Sto. Domingo, maar van den zeekabel tusschen Sto. Domingo en Porto Rico gebruik te maken. De Heer MORALES Directeur van het Curaçaosche telegraafkantoor is met zijn gezin naar Porto Rico vertrokken.

Choloma.

Het is op een paar dagen na al twee maanden geleden, dat de afschuwelijke moord op Choloma plaats had en nog is er niet het minste licht gekomen in deze droeve zaak.

Heeft het Publiek zelve daar ook niet een weinig schuld aan?

Van hooggeachte zijde werd ons verzocht een oproep te doen in ons blad tot allen die iets weten, van hoe geringe beteekenis het ook zijn moge.

De Rechter Commissaris klaagt namelijk, dat het Publiek zoo weinig los wil laten.

Allen verlangen wij, dat deze moordgeschiedenis worde opgehelderd. Verschillende particulieren hebben een lofwaardige daad verricht met 1000 Gld beschikbaar te stellen als belooning voor hem die iets mededeelt, wat tot ontdekking van den misdadiger kan leiden. Maar dat is nog niet genoeg; men moet ook medehelpen om bewijzen of aanwijzingen te vinden.

Het is bijna niet goed mogelijk, dat er absoluut niets is uitgelekt, of niets gemerkt is, wat in eenig verband staat met dezen moord. Dat nu een ieder, die ook maar iets gehoord, of gezien heeft, of gegrond vermoeden heeft, het mede deele aan den Rechter Commissaris.

Heeft men er iets op tegen zelf naar het Raadhuis te gaan, laat men dan schrijven, wat men weet, of meent te weten. Laat men het mededeelen aan den Heer Districtmeester, of aan andere personen, die men goed kent en die bereid zijn het over te brengen.

Alles zal in het werk worden gesteld om elken getuige te vrijwaren van onaangenaamheden; voor zooveel mogelijk, wordt geheimhouding verzekerd.

Herhaaldelijk wordt nog onder elkander gesproken over deze zaak. Laat een ieder, die wat hoort, den ander aansporen dit ook mee te deelen aan het Gerecht, of zelf zorgen, dat de Justie het ter oore komt.

De kleinste bizonderheid, als iemand bijv. langs Choloma is geloopen op den avond van 27 Aug. en niets gehoord of gezien heeft, kan toch van belang zijn voor den Rechter, die, door deze omstandigheid te kennen, beter het uur kan bepalen, waarin de moord bedreven is.

Van harte hopen wij, dat de misdadiger ontdekt worde, en dat een ieder medewerke om hem te ontdekken.

Regenval.

Gedurende de maand September 1913.

Fort Amsterdam	49.3	mM.
Westpunt	7.7	„
Plantage Siberie	14.	„
Kl. Sta Martha	9.8	„
Hoffi Abao	14.5	„
Cas Chikito	24.5	„
Sta. Marta	7.5	„
Groot St. Joris	24.0	„
Wilhelminatuin	14.9	„
Santa Rosa	17.	„
Beekenburg	33.5	„
Noordkant	26.5	„

We zullen maar niet klagen, hoe warm het was en hoe droog gedurende de laatste twee weken.

Op het oogenblik werkt de lucht zoo mooi, dat we weldra een mooie bui te wachten hebben. God geve het!

Curaçao vooruit.

Dezer dagen zagen wij hoe de *Poahontas* de *Zelma* de haven uitsleepte.

We hebben in den regentijd weer vele stille dagen te wachten, dat men dan steeds gebruik make van een sleeper om de zeilschepen binnen of buitengaats te brengen.

Dat moest hier een vaste gewoonte worden. Er zijn nu sleepers genoeg.

Postpakketten.

Vanaf 1 Nov. a.s. kan men met de Red „D" postpakketten meegeven voor Porto Rico. Een mooie verbetering!

Dankbetuiging.

Ontvangen van den Heer James & Henry Jones nieuwe tijdtafels der Leyland Line en Harrison Line.

Hiervoor onzen dank.

Officieele berichten.

De kommies 2de klasse der belastingen alhier N. V. van Meeteren is tijdelijk belast met de functien van marktmeester op Curaçao.

In de plaats van den heer J. S. Joubert, die eervol bedankt heeft, is benoemd in de commissie van aanslag voor de grondbelasting op Curaçao voor het vierde district, de heer J. H. E Joubert tot plaatsvervangend lid.

De benoeming van J. A. Dam tot kommies 2de klasse der belastingen op Curaçao is op zijn verzoek ingetrokken.

E. V. Garcia is eervol ontheven van de verdere waarneming der functien van kommies 2de klasse der belastingen op Curaçao.

Posterijen

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Gaston Fesetier, Ramon S. Gomez, Julio C. Hernandez, Gabriel Michel; Susanita Nar, Lucy Price, Reverend K. M Bénisio van Herist, Rosa de Velasco, M. A. Villaroël, Anglina Worne.

Drukwerken: J. Cagninacci, R. Koster, Julio Margles, Ant. Pieterz.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar een brief geadresseerd aan: Guancito Boelbaai (ubi)?

Zonder adres: een brief en een exemplaar van „au Bon Marche".

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 24 October 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per KG	0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.05½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.60
id. per KG. 2e kw.	„ 0.50
HUIDEN per K.G.	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G.	„ 1.10
WOL per K.G.	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.55
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):	
Kwaliteit No, 1 per dozijn	„ 3.87½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 4.
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 8 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8.
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 10
„ „ 9 „ „	„ [illegible]
„ „ 10 „ „ OLA	„ 12.
„ „ 11 „ „	„ 15
„ „ 12 „ „ OLA	„ 15
„ „ 13 „ „	„ 15
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„ 15

Ratten.

In de laatste week werden 124 ratten in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd.

Grondbelastig

De Gouverneur heeft een wijziging van de grondbelasting voorgesteld.

Het den Kol. Raad hierbij aangeboden ontwerp-verordening heeft ten doel art. 12 der Grondbelastingverordening 1908 aan te vullen.

De aanleiding daartoe is het volgende:

Bij de aanslagregeling voor het thans afloopend vijfjarig tijdvak hebben de verschillende commissies van aanslag, en ook de hoofdcommissie op Curaçao, zich grondende op art. 3 der Grondbelastingverordening 1908, „dat de belasting tot grondslag heeft de waarde der onroerende goederen met al wat daarop aard- of nagelvast is" en het van ouder her bij den aanslag in de grondbelasting gevolgde gebruik volgende, dat de eigenaar of zakelijk rechthebbende op den grond belastingplichtig is voor al het daarop gebouwde — van welk algemeen bekend gebruik nergens uit de gewisselde stukken blijkt, dat de wetgever van 1908 heeft willen afwijken—, de eigenaars van of zakelijk rechthebbenden op perceeltjes gronds, die aan anderen waren verhuurd en waarop door de huurders huisjes waren gebouwd, in de grondbelasting aangeslagen ook voor de bedoelde huisjes.

Bij een reclame tegen een dergelijken aanslag heeft de Raad van Beroep in zake grondbelasting echter beslist, dat voor gebouwen op grond van anderen gesticht de bezitters van die gebouwen behooren te worden aangeslagen, terwijl voor den grond de eigenaar of zakelijk rechthebbende belastingplichtig is naar de regelen voor de schatting van ongebouwde eigendommen (gesteld.

De Hoofdcommissie op Curaçao en de commissies zien zich door deze beslissing nu geplaatst voor het feit, dat zij van alle huisjes, gebouwd op grond van derden de bezitters moeten opsporen en aanslaan.

Waar op Curaçao huurovereenkomsten haast nimmer schriftelijk worden aangegaan en de huurders van perceelen gronds de door hen daarop gestichte gebouwtjes zonder eenige schriftelijke akte plegen te verkoopen, is het duidelijk dat het zeer moeilijk, haast ondoenlijk zal zijn, om van zeer velen dier huisjes de bezitters op te sporen. In elk geval is het te voorzien, dat er, ondanks de meest mogelijke moeite, tal van aanslagen aan verkeerde personen zullen worden opgelegd.

Daarbij komt, dat de administratieve omslag door eene aanslagregeling in bovenstaanden geest zeer groot zal worden.

Doch er is meer.

De toepassing van de door den Raad van Beroep voornoemd, gehuldigde leer leidt tot eene zeer verrassende, voor den fiscus wel is waar voordeelige, maar door den wetgever nooit bedoelde consequentie.

Over het algemeen toch zal, wanneer huis en grond afzonderlijk geschat worden, het huis naar de regelen van gebouwde eigendommen, de aanslag wel driemaat zoo hoog [illegible] één hand vereenigd waren.

Behooren toch huis en grond bij elkaar, dan wordt de grond overeenkomstig art. 6 der Grondbelastingverordening beschouwd als één geheel uit te maken met het huis en naar de regelen voor gebouwde eigendommen aangegeven, geschat. De waarde wordt dan geregeld door de huurwaarde van het huis.

Is de eigendom echter gescheiden, dan wordt de waarde van het huis op de boven aangegeven wijze bepaald en die van den grond door den huurprijs daarvan.

Voor den grond is de factor waarmede de jaarlijksche opbrengst moet worden vermenigvuldigd om tot de [illegible] verordening bepaald op 16; zijnde een rentevoet van 6% aangenomen en bij den grond van geen onderhoud noch waardevermindering sprake.

Voor gebouwen echter is die factor lager gesteld, omdat er daarbij rekening moet worden gehouden met onderhoud en waardevermindering.

Het springt in het oog, dat wanneer zooals op Curaçao vele gevallen voorkomen, op gehuurden grond een huisje wordt gebouwd van gelijke huurwaarde als de huurprijs van den grond bedraagt, en, om tot de opbrengstwaarde te geraken, die huurwaarde met 6 en die jaarlijksche opbrengst met 16 vermenigvuldigd wordt, de aanslag van den grond bijna drie maal zoo hoog zal zijn als die van het huis.

Een enkel voorbeeld uit het type dat hier het meest voorkomt, n.l. dat de huurprijs van het huis tweemaal zoo hoog is als dien van den grond:

Huurprijs van den grond bedraagt f 24.— 's jaars.

Aanslag 24 × 16 = f 384.—

Huurprijs huis bedraagt f 48.—

Aanslag 48 × 6 = f 288.—

Ware de eigendom van huis en grond in het bovenstaand voorbeeld in één hand vereenigd, of werd de zakelijk rechthebbende op den grond ook voor het daarop staand huis belastingplichtig geacht, dan zou zijn aanslag voor het geheel f 288.— bedragen.

Bezit hij echter alleen den grond dan is zijn aanslag hooger; een anomalie.

Het type, dat hierboven als voorbeeld aangenomen is, komt op Curaçao het meeste voor. Tegen eenige gevallen waarin de verhouding wat gunstiger is, staan er meerder waarin zij nog ongunstiger is. Groote huizen worden niet op gehuurde gronden gebouwd, alleen kleine, en hoe geringer de huurwaarde van het huis, hoe ongunstiger de verhouding.

Op grond van het bovenstaande meent de Gouverneur, dat eene aanvulling van de Grondbelasting verordening 1908, strekkende om den eigenaar van den grond ook belastingplichtig te verklaren voor het daarop gebouwde, wenschelijk is.

Zoodanige aanvulling is dringend noodig: 1o. ter vermijding van zeer veel omslag in aanslagregeling en invordering; en 2o. ter wegneming van de anomalie, dat voor het mindere (den grond alleen) een hoogeren aanslag zou worden opgelegd dan voor het meerdere (grond en huis).

Uit de naburige Republieken.

Sto. Domingo. Blijkens een van den Consul der Nederlanden te Sto. Domingo ontvangen telegram is Puerto Plata voor den handel heropend. De revolutie kan thans als geëindigd beschouwd worden.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

ALBANIE.

Er wordt natuurlijk weer op zeer uiteenloopende wijze over hetgeen in Albanië geschiedt, bericht en geoordeeld. De Oostenrijksche pers werpt alle schuld en verantwoordelijkheid op de Serviërs.

De *Reichpost*, komt met het niet bepaald versche verhaal voor den dag, dat den 30sten Juni, dus reeds bijna 3 maanden geleden, op Servisch gebied 170 Albaneezen zijn doodgeschoten, wijl ze over de grenzen waren gekomen om werk te zoeken.

Thans zijn de Serviërs de Albaneesche grens overgetrokken en hebben dorpen verbrand.

De wegen naar de marktplaatsen Diakova en Prizren zijn door de Serviers afgesloten, waardoor in sommige nabijgelegen streken een ware hongersnood moet ontstaan zijn.

Twee Malissoren, die naar Diakova waren gegaan om meel te koopen, werden door Servische wachtposten gegrepen en gefusilleerd. Daaruit ontstonden grootere gevechten.

De Serviers op hun beurt beweren, dat de Albaneezen juist met vijandelijkheden dreigen en beginnen en dat zij door Oostenrijksche en Bulgaarsche officieren werden aangevoerd.

Er is thans in Servie een aparte divisie gevormd om tegen de Albaneezen op te treden.

Alle treinen zijn voor het leger in beslag genomen, zoodat een groote actie schijnt te worden voorbereid.

Maar even erg als het conflict met de Serviers, dat nog allerlei onverwachte gevolgen hebben kan, ook in de wereld der „hooge" politiek en diplomatie, is de woeling in Albanië zelf, waar de verschillende stammen, confessies en partijen, nu het zoolang duurt voordat de stichting van het koninkrijk haar beslag krijgt, onderling aan het harrewarren geraken.

Reeds voor maanden verklaarde de veelgenoemde Essad Pacha, de verdediger van Skoetari, die zich onmiddellijk daarop naar zijn vaderland begaf om er een zoo groot mogelijke rol te spelen, dat de nieuwe regent *spoedig* moest komen, wijl er anders groote moeilijkheden zouden kunnen ontstaan.

En nu schijnt hij zelf aan 't werk te zijn getogen om zoo de moeilijkheden nog te verhoogen en te verzwaren.

Reeds terstond na den val van Skoetari vernamen wij dat Essad zich tot koning van Albanië uitgeroepen had, en ofschoon dit niet waar bleek te wezen, heeft hij toch nooit opgehouden, zooveel mogelijk invloed, macht en...... geld te veroveren als hem onder de afgunst der andere stamhoofden en het angstig toezicht van Oostenrijk, Servië en Griekndland mogelijk bleef.

De *Tel.* schreef dezer dagen:

Het is nog niet gansch en al duidelijk, wat Essad Pacha eigenlijk met zijn plannen beoogt, maar in ieder geval ziet men het nu al, welk een zware arbeid dengenen wacht, die een modernen staat van Albanië willen maken. De grootste hinderpaal, die zij uit den weg zullen moeten ruimen, is niet de achterlijkheid van het op zichzelf zeer schrandere en begaafde volk, maar eigengerechtigheid en wederspannigheid. En die kwaliteiten bezit Essad Pacha Toptani in hooge mate, terwijl hij te gevaarlijker is daar hij over groot aanzien en een grooten aanhang te beschikken heeft, evenals trouwens alle Toptani's vóór hem bezaten. Een Toptani is méér, dan waarvoor de sultan eens in Albanië gold.

Essad Pacha was de onbeperkte gebieder over zijn landen rondom Tirana, en de Groote Heer te Stamboel zelf begon er over te denken, hoe hij den machtigen Albaneezen-hoofdman voor zich zou kunnen winnen. Dat was bij een man van het slag van dezen leenheer zeer eenvoudig.

Abdoel Hamid schonk hem Pachaschappen en Tschif-schappen bij de vleet en maakte hem, ofschoon hij van huis uit in het geheel geen militair was, tot gendarmerie-commandant van Janina, terwijl hij hem bij iedere gelegenheid met goud en gunsten overlaadde.

Tot het jaar 1908, het „groote jaar der vrijheid", bleef Essad Pacha goede vrienden met den sultan, maar toen de revolutie zich in de Albaneesche bergen baanbrak, streek ook hij in de gelederen der revolutionnairen. In den generalen staf van Mahmoed Sjefket maakte hij den beroemden opmarsch naar Constantinopel mede, en hij was het, die als afgezant der revolutie den overwonnen sultan de woorden toeriep: „Majesteit, gij zijt onttroond!" Nu werd Essad een geestdriftig aanhanger der nieuwe zaak. Te Durazzo liet hij zich tot afgevaardigde kiezen, en zóó groot was zijn aanhang, en invloed, dat zijn tegencandidaat — 14 stemmen kreeg.

Maar de vriendschap met de Jong-Turken duurde niet lang. Essad ging in de oppositie en sloot zich bij de tegen het comité gerichte revolutie aan. Ten slotte raakte men hem, voorloopig, kwijt door hem tot commandant der divisie Redils (landweer) te Skoetari te benoemen. In deze stelling geraakte hij, bij den eersten Balkanoorlog, tot krijgsroem. Men kent de geschiedenis der belegering van deze stad, waarin koning Nikita wellicht nimmer een voet zou hebben gezet, indien Hassan Riza Pacha wiens naam zich door de verdediging der stad onsterfelijkheid heeft verworven, in leven ware gebleven. Maar terwijl Montenegrijnen en Serviërs met verbittering de muren berenden, heerschte er in de vesting zelf een verwoede strijd tusschen Essad en Riza. De eerste was er van onderricht geworden, dat Oostenrijk-Hongarije en Italië voor de zelfstandigheid van Albanië opkwamen, en wilde te Skoetari maar vast de Albaneesche vlag hijschen. Riza weigerde dit standvastig, en zoo hadden er voortdurend twisten plaats tusschen de beide mannen, tot op een kwaden dag de wereld ervoer, dat Riza dood was. Men ervoer, dat hij in de straten van Skoetari was vermoord, en het is vaak beweerd, dat deze dood van den held van Skoetari zijn tegenstander buitengewoon goed gelegen kwam.

Men kent het verder verloop der belegering: Essad Pacha nam het bevel over de vesting op zich, en verdedigde zich langen tijd hardnekkig, tot het zeer onverwachte bericht kwam, dat hij zich had overgegeven. Hij had onderhandelingen met koning Nikita aangeknoopt en zeer gunstige voorwaarden voor de overgave weten te bedingen. Toen liepen er geruimen tijd geruchten. Het heette, dat Essad zichzelf tot onafhankelijk vorst van Albanië wilde doen uitroepen, en de voornaamste kanselarijen in Europa waren dagenlang in de grootste opwinding, en met het volste recht, want deze krachtige figuur aan het hoofd van 20.000 welbewapende, van artillerie voorziene, hem onvoorwaardelijk toegedane soldaten, was een volmaakt onberekenbare grootheid in de berekeningen der diplomaten, die over Albanië's lot aan het onderhandelen waren.

Essad trok zich echter in zijn bergen terug en liet van Tirana uit de over hem uitgestrooide geruchten krachtig tegenspreken. Daarna was het geruimen tijd rustig.

Doch nu schijnt het in eens woelig geworden te zijn:

Hij wil den zetel der Albaneesche regeering van Valona naar Durazzo verleggen en hij zou Staatsgelden in beslag hebben genomen. Deze laatste mededeeling wordt in een schrijven uit Weenen aan de *Köln. Volkszeitung* eenigszins ironisch besproken.

Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden gedurende de ziekte en bij het overlijden van onze geliefde moeder en behuwdmoeder, Mevrouw

R. L. EVERTSZ-DE HASETH,

betuigen wij onzen hartelijken dank.

Curaçao 24 October 1913.

Dr. J. P. EVERTSZ Hz.

R. L. EVERTSZ-GORSIRA.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 18 OCT. – 1 NOVEMBER.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Pr. der Nederl.	J C Metus	18 Oct.	New-York	19 Oct.	Amsterdam
Caracas	Furst	22 „	La Guayra	22 „	New-York
Merida	A Johanson	22 „	Maracaibo	23 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	25 „	New-York	25 „	Maracaibo
Prins Willem V	J W Drijver	25 „	Amsterdam	26 „	New-York
Merida	A Johanson	27 „	Maracaibo	27 „	La Guayra
Zulia	S S Morris	30 „	Maracaibo	30 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	30 „	New-York	30 „	La Guayra
Merida	A Johanson	29 „	La Guayra	30 „	Maracaibo
Ian van Nassau	P G J v d Est	1 Nov.	New-York	2 Nov.	Amsterdam
Manuel Calvo	J Bonet	29 Oct.	Colón	29 Oct.	Barcelona
Chancellor	Donald	18 „	Liverpool	19 „	Galveston
Siena	R Raffo	26 „	Génova	26 „	Colón
Odenwald	C Segebarth	25 „	Hamburg	26 „	Pto Colombia*
Sachsenwald	H Hintze	26 „	Pto Colombia	27 „	Hamburg
Antillian	Davies	30 „	Liverpool	30 „	Sabanilla

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Rosa Maria H	18 Oct	Aruba	*Estelle H*	18 Oct	Isl Barlovento
Nelly M Johnst.	19 „	Barbados	*Virginia H*	18 „	Vela de Coro
Virginia H	21 „	Vela de Coro	*Camia H*	18 „	Maracaibo
Refugio H	22 „	Aruba	*Gacela H*	18 „	Maracaibo
Olga Lucila C	23 „	Rio Hacha	*Themis H*	19 „	Maracaibo
			Refugio H	23 „	Aruba
			Zelma H	24 „	Barbados

*Deze boot komt ± 8 weken te laat tengevolge van vastraken in de rivier de Schelde

21 Oct is H M **ZEELAND** hier teruggekeerd van Martinique.

25 Oct. 6 h A.M. is hier het Engelsch S S. **THAMES** der R.M.S.P. gepasseerd komende van Pto Colombia op zijne reis naar Southampton.
